

Sygnatura akt I ACa 371/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2021 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Sędzia Leon Miroszewski

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2021 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewoda (...)

o uznanie wierzytelności

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 1 kwietnia 2021 roku, sygnatura akt I C 532/20

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.100,00 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia do dnia zapłaty.**

Leon Miroszewski

Sygnatura akt I ACa 371/21

UZASADNIENIE

Dnia 20 kwietnia 2020 r. Bank (...) S.A. wniósł zarzuty od informacji sporządzonej w trybie art. 7 ust. 1 Ustawy z dnia 5 lipca 2018r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...) przez Wojewodę (...), a datowanej na dzień 31 marca 2020 r., w związku ze stwierdzeniem przez Wojewodę (...) braku podstaw do uznania Wierzytelności zgłoszonej przez (...) S.A. w trybie ww. ustawy, w kwocie 448 528,61 złotych.

Powód wskazał jednocześnie, że dochodzi wierzytelności z tytułu realizacji przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. zadania inwestycyjnego pn. Kompleksowa kanalizacja i zwodociągowanie Gminy O. na podstawie umowy cywilno-prawnej nr (...) z dnia 25.10.2002r. z późn. zm., a stwierdzone fakturą VAT: nr (...) z i 15.12.2005r. i nr (...) z dnia 17.03.2008r, które to wierzytelności zostały przelane na rzecz (...) SA przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowego (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. na podstawie umowy nr (...) z dnia 10.04.2008r., i które to wierzytelności zostały objęte porozumieniem w sprawie spłaty wierzytelności z dnia 10.04.2008r., zawartym pomiędzy (...) S.A., a Gminą O., zmienionym Aneksem nr (...) z dnia 27.01.2016 r.

Dnia 06 lipca 2020 r. wpłynęła odpowiedź pozwanego, w której pozwany wniósł o oddalenie zarzutów w całości. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia części roszczenia. Niezależnie od powyższego pozwany wskazał, że w zakresie kwoty 373.960 zł zgłaszający nie wskazał tytułu i okresu jakiego kwota dotyczy (których rat nie spłacono). Odnosnie

roszczeń odsetkowych pozwany podniósł, że powód nie wskazał ani kwoty nieprzeterminowanego kapitału za okres od 20.10.2016 r. do 14.04.2017 r., ani wysokości oprocentowania w okoliczności, gdzie płatność raty za rok 2016 r. była wymagalna dopiero 15.12.2016 r. Wobec tego wywiedziono wniosek, że zgłoszenie dotyczyło rat za rok 2015 i wcześniejszych oraz odsetek od kwoty rat, które były w momencie dokonywania zgłoszenia już przedawnione (3 letni okres). Podsumowując pozwany wskazał, iż powód w zgłoszeniu wierzytelności nie udowodnił ani istnienia, ani wysokości wierzytelności stosownymi dokumentami zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...) przez Wojewodę (...).

Wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie nakazał pozwanemu Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...) uznanie wierzytelności Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. wobec Skarbu Państwa – Wojewody (...) w kwocie 448 528,61 zł (czterysta czterdzieści osiem tysięcy pięćset dwadzieścia osiem złotych sześćdziesiąt jeden groszy) (pkt I) oraz zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 15 303 zł (piętnaście tysięcy trzysta trzy złote) tytułem kosztów procesu (pkt II).

Sąd Okręgowy ustalił, że Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. zawarło, dnia 25 października 2002 r., z Gminą O. umowę cywilnoprawną nr (...) obejmującą zlecenie wykonania inwestycji „Kompleksowa kanalizacja i zwodociągowanie Gminy O.”.

Dnia 15 grudnia 2005 r. Wykonawca wystawił Nabywcy oznaczonemu, jako Urząd Gminy O., fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.935.514,87 zł tytułem wynagrodzenia za wykonanie umowy cywilnoprawnej nr (...).

W dokumencie nie określono terminu płatności.

Następnie, dnia 17 marca 2008 r., Wykonawca wystawił drugą fakturę, tym razem oznaczoną nr (...), na kwotę 263.933,84 zł z terminem płatności wynoszącym 29 dni (15.04.2008 r.).

Dalej, dnia 10 kwietnia 2008 r. Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., jako Zbywca i Bank (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej (...) S.A.), jako Bankiem zawarli umowę nr (...) o wykup wierzytelności przysługującej Zbywcy od Gminy O. wynikającej z umowy cywilnoprawnej nr (...)w kwocie 1.802.826,81 zł.

W momencie zawierania umowy cesji wierzytelność nie była jeszcze wymagalna. Termin płatności upływał dnia 15 kwietnia 2008 r.

Tego samego dnia, 10 kwietnia 2008 r. (...) S.A. jako Wierzyciel i Gmina O. reprezentowana przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy, jako Dłużniczka zawarli Porozumienie w sprawie spłaty wierzytelności nr (...).

Przedmiotem porozumienia było ustalenie warunków dobrowolnej spłaty przez Dłużnika niewymagalnego zadłużenia z tytułu wierzytelności wynikającej z faktur VAT nr (...) z 15.12.2005 r. i nr (...) z 17.03.2008 r.

W pierwszym paragrafie porozumienia strony złożyły oświadczenie, iż zgodnie potwierdzają, że na dzień 10 kwietnia 2008 r. zadłużenie Dłużnika wobec Banku z tytułu Umowy o wykup wierzytelności nr (...) wynosi łącznie 1.802.826,81 zł. Dłużnik nadto oświadczył, iż uznaje dług (§1 ust. 3 Porozumienia).

Dalej Dłużnik zobowiązał się do spłaty zadłużenia według następującego planu:

- w terminie do 15.12.2008 r. kwoty 120.006,81 zł,
- w terminie do 15.12.2009 r. w kwoty 186.980,00 zł,
- w terminie do 15.12.2010 r. w kwoty 186.980,00 zł,
- w terminie do 15.12.2011 r. w kwoty 186.980,00 zł,
- w terminie do 15.12.2012 r. w kwoty 186.980,00 zł,

- w terminie do 15.12.2013 r. w kwoty 186.980,00 zł,
- w terminie do 15.12.2014 r. w kwoty 186.980,00 zł,
- w terminie do 15.12.2015 r. w kwoty 186.980,00 zł,
- w terminie do 15.12.2016 r. w kwoty 186.980,00 zł,
- w terminie do 15.04.2017 r. w kwoty 186.980,00 zł.

W kolejnych ustępach porozumienia ustalono zasady naliczania odsetek od należności głównej, w tym odsetek od należności przeterminowanych.

I tak w §1 i 3 wskazano, że oprocentowanie należności głównej odpowiada sumie stawki bazowej w postaci WIBOR dla depozytów 1M powiększonej o 2,0% marży Banku.

W §2 ust. 3 przewidziano zaś dla roszczeń przeterminowanych (niespłaconej raty należności głównej) oprocentowanie według stopy procentowej obowiązującej w (...) S.A. dla wierzytelności przeterminowanych w danym okresie.

Zabezpieczeniem spłaty długu z tytułu wykupu wierzytelności będących przedmiotem porozumienia Bank przyjął weksel własny in blanco wystawiony przez Dłużnika na rzecz (...) S.A. (§4 porozumienia).

W okresie od 20 października 2016 r. do 17 kwietnia 2017 r. wysokość WIBOR dla depozytów 1M wynosiła 1,66%.

Uchwałą nr (...) Zarząd (...) S.A. ustalił odsetki od należności przeterminowanych przy pożyczkach złotówkowych dla klientów korporacyjnych na poziomie 1,7 x odsetki ustawowe nie więcej, niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP.

Dnia 27 stycznia 2016 r. (...) S.A. i Gmina O. zawarli aneks nr (...) do porozumienia z dnia 10 kwietnia 2008 r., który dotyczył ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia spłaty wierzytelności poprzez ustanowienie hipotek na rzecz (...) S.A. na I miejscu na trzech nieruchomościach dłużnika.

Pismem datowanym na dzień 04 kwietnia 2019 r. doręczonym dnia 08 kwietnia 2019 r., (...) S.A. zgłosił Wojewodzie (...) wierzytelność wynikającą z nierealizowania w całości porozumienia z dnia 10 kwietnia 2008 r. w kwocie 448.528,61 zł.

W zgłoszeniu wskazano jako podstawę prawną wierzytelności faktury VAT nr (...) z dnia 15.12.2005 r. i nr (...) z dnia 17.03.2008 r. Odwołano się również do umowy na podstawie, której kwoty wskazane w fakturach naliczono tj. umowy cywilnoprawnej nr (...) z dnia 25 października 2002 r.

W treści zgłoszenia wskazano, iż na sumę 448.528,61 zł składa się należność główna (niespłacony kapitał) w wysokości 373.960 zł oraz odsetki umowne. Wysokość należności dochodzonej z tytułu odsetek w zgłoszeniu podano odrębnie dla każdego miesiąca, z powołaniem na kwotę bazową (wysokość należności głównej) i wartość przyjętego oprocentowania (3,66% za okres 20.10.2016 r. do 15.12.2016 i 10% od 15.12.2016 r. do 31.12.2018 r.).

Jako dowody na istnienie zgłaszanej wierzytelności przywołano:

- fakturę VAT nr (...) z dnia 15.12.2005 r.
- fakturę VAT nr (...) z dnia 17.03.2008 r.
- umowę o wykup wierzytelności przysługujących od jednostek samorządu terytorialnego z dnia 10.04.2008 r.,
- porozumienie w sprawie spłaty wierzytelności z dnia 10.04.2008 r.

- aneks nr (...) do porozumienia z dnia 10.04.2008 r.
- pełnomocnictwa rodzajowe pracowników banku, którzy złożyli podpisy na zawiadomieniu,
- weksel z deklaracją wekslową z 13.04.2018 r.

Zawiadomienie podpisali Główny Specjalista ds. Windykacji B. G. (1) i Dyrektor Departamentu G. K..

Dnia 15 listopada 2019 r. Wojewoda (...) wezwał (...) S.A. do uzupełnienia braków formalnych poprzez wskazanie jakich okresów dotyczą wskazane w zgłoszeniu wierzytelności i jakie kwoty składają się na poszczególne należności, podstawę prawną żądania odsetek ustawowych i umownych, wysokości oraz sposobu ich naliczenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem nie uznania zgłoszonych wierzytelności w całości.

(...) S.A. otrzymał wezwanie dnia 21.11.2019 r.

Dnia 27 listopada 2019 r. (...) S.A. odpowiedział na wezwanie.

W treści odpowiedzi wskazano, iż zgłoszenie spełnia wymogi ustawy zastrzegając jednocześnie, że ustawa nie przewiduje uprawnienia dla Wojewody do wzywania do uzupełnienia braków pod rygorem nie uznania zgłoszonych wierzytelności.

Odnosząc się merytorycznie do wezwania wskazano, że tytułem wierzytelności są dwie faktury VAT wystawione przez (...) Sp. o.o. Kwota należności głównej stanowi dwie ostatnie raty wskazane w Porozumieniu zawartym z dłużnikiem, których terminy płatności oznaczone były na 15.12.2016 i 15.04.2017 r. Wprost też wskazano paragrafy Porozumienia, które odnosiły się do sposobu naliczania odsetek.

Odpowiedź podpisali pracownicy Banku – Dyrektor Ds. Restrukturyzacji i Windykacji Klienta Korporacyjnego P. W.i Główny Specjalista ds. Windykacji B. G. (1)

Do pisma załączono pełnomocnictwo rodzajowe dla B. G. (1).

Dnia 06 kwietnia 2020 r. Bank (...) S.A. otrzymał od Wojewody (...) informację datowaną na dzień 31 marca 2020 r. o nieuznaniu zgłoszonej przez (...) S.A. wierzytelności.

Wojewoda (...) pominął pismo (...) S.A z dnia 27 listopada 2019 r. z powołaniem na brak umocowania do składania oświadczeń woli w imieniu Banku dla P. W..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione w całości.

Na wstępie Sąd Okręgowy wskazał, że z początkiem 2019 r. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, zniosła Gminę O. w województwie (...). W celu zniesienia Gminy O. konieczne było ustalenie zasad rozporządzenia mieniem gminy oraz zaspokajania wierzycieli. Wyrazem tego było uchwalenie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...) (Dz.U. z 2018 r. poz. 1432). Zgodnie z art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy, za zobowiązania gminy O., powstałe przed dniem jej zniesienia, odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa, reprezentowany przez wojewodę (...). Zobowiązania gminy O., istniejące na dzień 31 grudnia 2018 r. są zaspokajane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest wojewoda (...).

Dalej Sąd Okręgowy wyjaśnił, że zasady zgłaszania wierzytelności reguluje Artykuł 6 Ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...), w którym przewidziano, że Wojewoda (...) w terminie 14 dni od dnia zniesienia gminy O. wzywa wierzycieli gminy O., w formie obwieszczenia, publikowanego na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego, do zgłaszania swoich wierzytelności (ust. 1). Wierzyciele gminy O. zgłaszają swoje wierzytelności wojewodzie (...) w terminie 3 miesięcy od dnia publikacji obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1. Wierzytelności niezgłoszone w tym terminie wygasają (ust. 2). W zgłoszeniu wierzytelności należy podać:

1. imię i nazwisko albo nazwę wierzyciela i odpowiednio jego miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
2. określenie wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi oraz wartość wierzytelności niepieniężnej;
3. dowody stwierdzające istnienie wierzytelności;
4. zabezpieczenia związane z wierzytelnością;
5. stan sprawy, jeżeli co do wierzytelności toczy się postępowanie sądowe, administracyjne, sądownoadministracyjne lub przed sądem polubownym (ust. 3).

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że w przedmiotowym procesie nie podlegały sporowi takie okoliczności, jak to, że dnia 11 stycznia 2019 r. Wojewoda (...) opublikował obwieszczenie zawierające wezwanie wierzycieli Gminy O. do zgłaszania swoich wierzytelności, a następnie Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zgłosił przysługującą mu wierzytelność z tytułu faktur VAT nr (...) z dnia 15.12.2005 r. i nr (...) z dnia 17.03.2008 r.

Spór powstał natomiast na tle aspektów formalnych zgłoszenia wierzytelności, a co za tym idzie przyjęcia przez pozwanego, że powód w zgłoszeniu wierzytelności nie udowodnił ani istnienia, ani wysokości wierzytelności stosownymi dokumentami zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy oraz kwestii przedawnienia roszczenia.

W tym zakresie Sąd Okręgowy wskazał, że Wojewoda (...) zarzucił, że:

1. wierzyciel nie wskazał tytułu należności głównej oraz okresu jaki ta kwota obejmuje,
2. w zakresie żądania odsetek od nieprzeterminowanego kapitału – zarzut niewskazania od jakiej kwoty kapitału naliczane były odsetki oraz w jakiej wysokości oprocentowanie zastosowano,
3. podniesiono zarzut przedawnienia, co do rat wymagalnych co najmniej w 2015 r.,
4. w zakresie żądania odsetek naliczanych od kapitału przeterminowanego – zarzut niewskazania od jakiej kwoty kapitału naliczane były odsetki oraz w jakiej wysokości oprocentowanie zastosowano.

Sąd Okręgowy dalej zauważył, że ustawa przewiduje szczególną regulację co do środka prawnego mającego służyć weryfikacji (podważeniu) odmowy uznania wierzytelności w całości lub w części. Według art. 7 ust. 2 wierzyciel może wnieść do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę wojewody zarzuty dotyczące informacji, o której mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej informacji. Zarzuty powinny odpowiadać wymogom formalnym pisma procesowego, a ponadto wskazywać zaskarżoną wierzytelność oraz zawierać wniosek co do uznania albo odmowy uznania wierzytelności wraz z uzasadnieniem i wskazaniem dowodów na ich poparcie (ust. 3).

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty o których mowa w art. 7 ust 2 traktować należy jako poddane szczególnym rygorom prawnym powództwo o nakazanie złożenia oświadczenia o uznaniu wierzytelności. W takim przypadku orzekając o zasadności stanowiska wierzyciela Sąd powinien nakazać Skarbowi Państwa złożenie oświadczenia o uznaniu oznaczonej (objętej zgłoszeniem) wierzytelności. Wyrok zastąpi oświadczenie woli zgodnie z normą art. 64 kc.

Sąd Okręgowy jednocześnie podkreślił, że w razie wniesienia przez wierzyciela (powoda) zarzutów powód nie jest ograniczony w prawie dowodzenia jedynie poprzez odwołanie się do dokumentów zaprezentowanych przy zgłoszeniu wierzytelności wojewodzie, a Sąd ocenia istnienie wierzytelności na podstawie materiału dowodowego przedstawionego w postępowaniu sądowym.

Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy zarzuty pozwanego uznał za nieuzasadnione. W ocenie Sądu raczej należało przyznać stronie powodowej, że zgłoszenie z dnia 04 kwietnia 2019 r. zawierało wszystkie niezbędne informacje do dokonania przez wojewodową weryfikacji wierzytelności powoda.

W tym zakresie Sąd Okręgowy zauważył, że na pierwszej stronie zgłoszenia w akapicie oznaczonym nr 1 wskazano bardzo szczegółowo tytuł wierzytelności. Zgłaszający swoje prawo mógł wywieść jedynie z najnowszego chronologicznie dokumentu tj. Porozumienia w sprawie spłaty wierzytelności nr (...) z dnia 10 kwietnia 2008 r., której stronami byli Bank (...) S.A. jako Wierzyciel i Gmina O. reprezentowana przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy, jako Dłużniczka. Nadto Sąd Okręgowy dostrzegł, że poza tym dokumentem przedstawiono całą genezę zobowiązania, od umowy cywilnoprawnej na realizację zadania publicznego, po wystawienie faktur tytułem wynagrodzenia za to zadanie, po umowę cesji wierzytelności przez pierwotnego wierzyciela na Bank (...). Zdaniem sądu I instancji najistotniejsze znaczenie dla rozstrzygnięcia, czy powodowi należy się wierzytelność dochodzona w niniejszym procesie stanowi jednak wspomniane na wstępie Porozumienie. W paragrafie 1 tego Porozumienia Gmina O. złożyła bowiem oświadczenie o uznaniu długu wobec Banku z tytułu Umowy o wykup wierzytelności nr (...) w wysokości łącznej 1.802.826,81 zł (§1 ust. 3 Porozumienia), co zdaniem sądu I instancji jednoznacznie przesądza o istnieniu prawa powoda do żądania zapłaty przywołanej kwoty. Do zgłoszenia wierzytelności załączono uwierzytelnioną kopię Porozumienia, zgodnie z wymogami ustawy. W ocenie Sądu Okręgowego Wojewoda (...) rozpoznając zgłoszenie zobowiązany był zatem do zapoznania się z jego treścią, załączniki stanowią bowiem integralną część pisma.

Dalej Sąd Okręgowy zauważył, że z treści Porozumienia wynikało, że należność w kwocie 1.802.826,81 zł została rozłożona do spłaty na dziesięć rat. Pierwsza w kwocie 120.006,81 zł oraz dziewięć równych po 186.980,00 zł. W zgłoszeniu z dnia 04 kwietnia 2019 r. powód wskazał, iż tytułem należności głównej żąda kwoty 373.960,00 zł. W tym miejscu Sąd Okręgowy nadmienił, że o ile przyznać można rację pozwanemu, że wierzyciel nie określił w zgłoszeniu wprost, co do których rat ujętych w Porozumieniu odnosi się żądana kwota należności głównej, o tyle w ocenie Sądu nie był to brak uniemożliwiający dokonanie właściwej oceny. Zdaniem Sądu Okręgowego z oznaczenia terminu wymagalności należności i momentu, od którego powód zaczął naliczać odsetki od przeterminowanego kapitału wynikało w sposób jednoznaczny, których rat dotyczy dochodzona należność. Nadto Sąd Okręgowy podkreślił, że odpowiadając na wezwanie Wojewody powód wskazał, że kwota należności głównej stanowi dwie ostatnie raty wskazane w Porozumieniu zawartym z dłużnikiem, których terminy płatności oznaczone były na 15.12.2016 i 15.04.2017 r.

Za całkowicie bezzasadne Sąd Okręgowy uznał zarzuty Wojewody dotyczące niewykazania przez zgłaszającego od jakiej kwoty kapitału naliczane były odsetki oraz w jakiej wysokości oprocentowanie zastosowano. W tym zakresie wyjaśnił, że w zgłoszeniu wierzytelności akapit drugi – dotyczący opisu wysokości dochodzonej wierzytelności – szczegółowo opisano proces rachunkowy prowadzący do wyniku odpowiadającego kwotą żądaniu. Wskazano ponadto, że cała należność wynosi 448.528,61 zł i składają się na nią trzy składowe: należność główna w kwocie 373.960,00 zł, odsetki umowne naliczane z tytułu kapitału nieprzeterminowanego za okres od 20.10.2016 r. do 17.04.2017 r. w kwocie 4.387,08 zł i odsetki umowne naliczane z tytułu kapitału przeterminowanego za okres od 15.12.2016 r. do 31.12.2018 r. w kwocie 70.181,53 zł.

Za bezzasadny Sąd Okręgowy uznał także zarzut Wojewody (...) dotyczący niewykazania przez powoda wysokości świadczeń ubocznych. Zdaniem Sądu Okręgowego uzasadnienie wysokości kwot żądanych tytułem świadczeń ubocznych w zgłoszeniu z dnia 04 kwietnia 2019 r. zostało szczegółowo przedstawione. Sąd Okręgowy w tym zakresie wyjaśnił, że wierzyciel rozpiisał wysokość świadczeń, co do każdego miesiąca (październik 2016 – grudzień 2018 r.) podając każdorazowo kwotę od jakiej świadczenie uboczne zostało naliczone. Podano również wyniki jednostkowe dla każdego z miesięcy, które po zsumowaniu dawały kwotę żadaną na wstępie. Jeśli zaś chodzi o zastosowane stawki oprocentowania (3,66 % i 10%) Sąd Okręgowy zauważył, że faktycznie nie jest wprost w Zgłoszeniu wskazana podstawa tj. numer paragrafu Porozumienia na podstawie, którego wartości przyjęto. Sąd Okręgowy jednocześnie podkreślił, że zgłoszenie wierzytelności należało czytać w kontekście treści załączników tj. treści Porozumienia Wierzyciela i Dłużnika zawartego dnia 10 kwietnia 2008 r. Zgodnie z zapisami tam ujętymi oprocentowanie dla wierzytelności

nieprzeterminowanych wynosiło 3,66% w skali roku (dokładnie stawka WIBOR dla 1M + stała marża Banku w wysokości 2%), a dla wierzytelności przeterminowanej (niespłaconej w terminie raty) - 19,55% w skali roku, na dzień zawarcia Porozumienia. W ocenie Sądu Okręgowego przepisy Porozumienia w zakresie sposobu i wysokości naliczania odsetek są precyzyjne i nie budzą żadnych wątpliwości. Dodatkowo Sąd Okręgowy wziął pod uwagę, że pismem z dnia 27 listopada 2019r. będącym odpowiedzią powoda na wezwania Wojewody do uzupełnienia braków Zgłoszenia, powód wskazał dokładnie, z których paragrafów Porozumienia wynika sposób naliczania odsetek oraz ich wysokość. Nadto do zgłoszenia dołączone zostały dokumenty, z których wynika wysokość WIBOR dla depozytów 1M w okresie od 20 października 2016 r. do 17 kwietnia 2017 r., jak również wysokość odsetek od należności przeterminowanych.

Podsumowując Sąd Okręgowy wskazał, że w jego ocenie Zgłoszenie dokonane dnia 04 kwietnia 2019 r. było kompletne i spełniało wymogi stawiane przez ustawę. W ocenie Sądu brak było również podstaw do nieuwzględnienia przez Wojewodę odpowiedzi powoda na wezwanie do uzupełnienia braków zgłoszenia, z uwagi na brak przedłożenia pełnomocnictwa dla jednego z dwóch podpisanych na piśmie pracowników.

Rozważając natomiast zarzut przedawnienia, który przez Wojewodę (...) został przywołany jako jeden z argumentów przemawiających za brakiem możliwości uznania zgłoszonej przez powoda wierzytelności Sąd Okręgowy wskazał, że zgłoszenie wierzytelności nastąpiło dnia 04 kwietnia 2019 r. Na ten moment były już wymagalne wszystkie raty określone w Porozumieniu z dnia 10 kwietnia 2008 r. Dziewięć pierwszych rat miało termin wymagalności określony na dzień 15 grudnia poczynając od 2008 r. do 2016 r. Ostatnia zaś moment wymagalności osiągała dnia 15 kwietnia 2017 r. Analizując instytucję przedawnienia roszczeń w kontekście zapisów Porozumienia zawartego dnia 10 kwietnia 2008 r. w ocenie Sądu Okręgowego należało, że dwie z dziesięciu rat nie były przedawnione na dzień dokonywania zgłoszenia tj. rata nr 9 z terminem płatności określonym na dzień 15 grudnia 2016 r., która uległaby przedawnieniu z dniem 15 grudnia 2019 r. oraz rata nr 10 z terminem płatności określonym na dzień 15 kwietnia 2017 r., która przedawniłaby się dnia 15 kwietnia 2020 r. Zdaniem Sądu Okręgowego skoro zgłoszenie doręczono Wojewodzie 08 kwietnia 2019 r. to co do tych rat (raty nr 9 i raty nr 10) w wysokości po 186.900 zł każda należało przyjąć, iż nie uległy one przedawnieniu. Ich suma zaś stanowi kwotę żadaną przez powoda tytułem należności głównej.

Za nieuzasadniony Sąd Okręgowy uznał również zarzut nieudowodnienia istnienia wierzytelności z uwagi na fakt, iż w fakturach VAT stanowiących podstawę roszczeń powoda jako nabywca wskazany został Urząd Gminy O. (organ pomocniczy w stosunku do Gminy), a nie Gmina O..

Odnosząc się do powyższego zarzutu strony pozwanej Sąd Okręgowy wskazał, że z treści żądania, które swoje źródło ma w roszczeniu o wynagrodzenie za realizację inwestycji – zamówienia publicznego – polegającej na wykonaniu kompleksowej kanalizacji i zwodociągowaniu Gminy O. wynika jednoznacznie, że stanowi ono element wykonywania zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego. Nadto podkreślił, że stroną Porozumienia, w którym dokonano czynności uznania wierzytelności Banku (...) S.A. była Gmina reprezentowana przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy, a nie Urząd Gminy.

Konkludując całość przytoczonej argumentacji Sąd uznał, że Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. spełnił wszystkie przesłanki z art. 6 Ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...), a zatem roszczenie powoda uznać należało za uzasadnione, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powód w całości wygrał proces, wobec czego Sąd zasądził na rzecz powoda od pozwanego zwrot uiszczonych sumy 4.486 zł tytułem opłaty od pozwu (k. 71) oraz wynagrodzenie za udział radcy prawnego w kwocie 10.800 zł, jak również opłatę skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Wynagrodzenie należne profesjonalnemu pełnomocnikowi Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

(i). błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że:

- wierzytelność zgłoszone w niniejszej sprawie przez (...) SA dotyczą zobowiązań Gminy O., podczas gdy są to zobowiązania Urzędu Gminy O., a nie zniesionej Gminy O.;
- (...) SA nabył wierzytelność, która zbywcy przysługiwała od zniesionej Gminy O. i, że stroną porozumienia obejmującego zasady spłaty tej nabytej wierzytelności - jest również zniesiona Gmina O., podczas gdy stroną powyższych umów był Urząd Gminy O. a nie Gmina O..

(ii). naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

a/ art. 233 k.p.c. dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, wskutek dowolnej oceny materiału dowodowego, przez przyjęcie niepoprawnych i niewłaściwych wniosków poprzez:

- przyjęcie, że zgłoszenie wierzytelności dokonane przez (...) SA zawierało wszystkich niezbędne informacji do dokonania przez wojewodę weryfikacji zgłoszonej wierzytelności na podstawie przepisu art. 6 ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...), w szczególności, że powód udowodnił istnienie i wysokość wierzytelności stosownymi dokumentami;
- przyjęcie przez Sąd I instancji, że braki zgłoszenia wierzytelności zostały skutecznie uzupełnione, mimo, że zostały dokonane przez osoby nie umocowane do działania w imieniu (...) SA

(iii). przepisów prawa materialnego, tj.:

a/ przepisu art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy i uznanie, że (...) SA w złożone w dniu 8 kwietnia 2019r. zgłoszenie wierzytelności spełniało wymogi wskazane ww. przepisie i zawierało dowody i informacje wystarczające do stwierdzenia wierzytelności wobec zniesionej Gminy O.

b/ przepisu art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 5 lipca 2018 roku o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...) poprzez jego niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że nakazując rozpoznawanie zarzutów, jako powództwo o nakazanie złożenia oświadczenia woli o uznaniu lub odmowie uznania zgłoszenia wierzytelności, Sąd przeprowadza ponownie, tak jak Wojewoda (...), postępowanie dowodowe, którego celem jest ocena dokumentów załączonych do zgłoszenia wierzytelności, jak i tych załączonych po 11 kwietnia 2019 roku (terminu zgłaszania wierzytelności), w tym nowych, załączonych do zarzutów, czy stanowią one dowód istnienia i wysokości wierzytelności

c) przepisu art. 98 kc, art. 99 kc poprzez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie, że pismo (...) SA z dnia 27 listopada 2019 roku (data doręczenia pozwanemu: 3 grudnia 2019 roku) stanowiące odpowiedź na wezwanie do uzupełnienia braków formalnych zgłoszenia, podpisane przez B. G. (1) - Główny Specjalista ds. Windykacji oraz P. W. - Dyrektor ds. Restrukturyzacji i Windykacji Klienta Korporacyjnego, zostało wniesione przez osoby umocowane do działania w imieniu (...) SA, podczas gdy nie zostało załączone pełnomocnictwo dla ww. osób, a zatem dokonane przez osoby nieumocowane uzupełnienie należy uznać za nieważne i nie wywołujące skutku w postaci uzupełnienia zgłoszenia

d/ przepisu art. 117 kc w zw. z art. 118 kc poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że zarzut przedawnienia roszczeń podniesiony przez Skarb Państwa jest niezasadny.

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie zarzutów w całości oraz zasądzenie od (...) SA na rzecz Skarbu Państwa -Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z odsetkami, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty (art.98 81¹k.p.c.). Ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku

przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W każdym zaś przypadku wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów postępowania, w tym na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty (art. 98 § 1¹ k.p.c.).

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów postępowania według w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu odwoławczego Sąd Okręgowy dokonał w niniejszej sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych w zakresie istotnym dla jej rozstrzygnięcia. Ustalenia te Sąd pierwszej instancji poparł wnikliwą analizą zebranych dowodów, a ich ocena odpowiada zasadom logiki i obejmuje wszystkie okoliczności sprawy. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd ten dokładnie określił dowody, na których się oparł, wyjaśnił także podstawę prawną wyroku i przytoczył w tym zakresie przepisy prawa. Ustalenia te Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne, czyniąc integralną częścią swojego stanowiska i uznając za zbędne ich ponowne przytaczanie – art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2001 roku, V CKN 348/00, Prok.i Pr. 2002/6/40). Nadto Sąd Apelacyjny uznał, że z poczynionych ustaleń Sąd pierwszej instancji wywiódł w pełni zasadne wnioski prawne, a sposób rozumowania prowadzący do nich i przyjęty w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku został w pełni i prawidłowo umotywowany. Z tych przyczyn Sąd Odwoławczy w całości podziela także argumentację prawną Sądu Okręgowego, zatem nie ma wobec tego potrzeby jej powielania. Zdaniem Sądu Apelacyjnego wywody skarżącego zaprezentowane w apelacji nie stanowiły wystarczającej podstawy do modyfikacji orzeczenia Sądu I instancji w postulowanym przez niego kierunku.

Obszerne przytoczenie ustaleń Sądu Okręgowego oraz wniosków i argumentów przedstawionych we wstępnej części niniejszego uzasadnienia, czyni niecelowym ponowne ich przedstawianie przez Sąd odwoławczy (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1999 r., II CKN 217/98). Odnosząc się zatem do zarzutów strony skarżącej oraz oceniając prawidłowość zastosowania przez Sąd pierwszej instancji norm prawa materialnego, Sąd Apelacyjny ponowi motywy Sądu Okręgowego, z ewentualnymi rozszerzeniami, jedynie w zakresie niezbędnym dla podkreślenia istotnych w sprawie kwestii.

Z podniesionych w apelacji zarzutów w pierwszej kolejności rozważenia wymagają zarzuty dotyczące naruszenia przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, gdyż poprawność zastosowania przepisów prawa materialnego może być oceniana jedynie w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego zgodnie z zasadami procedury cywilnej (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 2 lipca 2004 roku, w sprawie II CK 409/03).

Po pierwsze więc nie sposób zgodzić się z podniesionym w apelacji zarzutem naruszenia art. 233 k.p.c. (z pewnością apelującemu chodziło o § 1 tego artykułu) poprzez dokonanie jakoby błędnych ustaleń faktycznych, a w konsekwencji błędnej oceny w zakresie zasadności roszczenia powódki.

W świetle art. 233 § 1 k.p.c. wiarygodność i moc dowodów Sąd ocenia według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena ta nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. postanowienie SN z 23.01.2001 r. IV CKN 970/00, niepubl.; wyrok SN z 27.09.2002 r. II CKN 817/00).

Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia

jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, ocena ta może być skutecznie podważona (tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27.09.2002 r., II CKN 817/00). Zaakcentować jednocześnie trzeba, że skuteczny zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów może polegać tylko na podważeniu podstaw tej oceny, a nie jedynie jej wyników, z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2004 roku, sygn. akt IV CK 274/03). Zarzut taki wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, zasadom wiązania faktów, obowiązkwowi wszechstronności oceny, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 7 czerwca 2006 roku, sygn. akt I ACa 1407/05). W szczególności skarżący powinien więc wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy m. in. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00; 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99; 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99).

Na gruncie poczynionych wyżej rozważań stwierdzić trzeba, że apelujący nie wykazał, że Sąd I instancji naruszył powołaną normę prawa procesowego. Skarżący wskazując na przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów prowadzące do uznania przez Sąd Okręgowy, że wierzytelności zgłoszone w niniejszej sprawie przez powoda dotyczą zobowiązań Gminy O. oraz że zgłoszenie wierzytelności dokonane przez (...) SA zawierało wszystkich niezbędne informacji do dokonania przez wojewodę weryfikacji zgłoszonej wierzytelności na podstawie przepisu art. 6 ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...), w szczególności, że powód udowodnił istnienie i wysokość wierzytelności stosownymi dokumentami, nie przedstawił żadnych argumentów, które mogłyby podważyć poczynione przez Sąd w tym zakresie ustalenia, ani nie wskazał na jakiegokolwiek niespójności w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, czy też uchybienia polegające na wnioskowaniu w sposób nie korespondujący z zasadami logiki, czy doświadczenia życiowego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego dokonana przez Sąd Okręgowy ocena zgromadzonego w postępowaniu materiału dowodowego jest – wbrew twierdzeniom apelującego – prawidłowa. Nie można zarzucić temu Sądowi, że wyprowadził logicznie błędne wnioski z ustalonych przez siebie okoliczności, czy też przyjął fakty za ustalone bez dostatecznej podstawy (fakty, które nie zostałyby potwierdzone materiałem), bądź przeciwnie - uznał za nieudowodnione pewne fakty mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zebranych materiale. Zarzuty apelującego sprowadzają się w zasadzie jedynie do polemiki ze stanowiskiem Sądu Okręgowego i interpretacją dowodów dokonaną przez ten Sąd, co w świetle powyższych rozważań nie jest wystarczające.

Należy dodać, że większość argumentacji skarżącego zawartej w apelacji w istocie nie odnosi się w ogóle do ustaleń stanowiących podstawę faktyczną rozstrzygnięcia (zawartych w redakcyjnie wyodrębnionej części uzasadnienia zaskarżonego wyroku), lecz zdaje się odwoływać do argumentacji zawartej w ramach rozważań i ocen prawnych Sądu Okręgowego. Powinno być oczywiste, że nie stanowi o naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c. dokonanie przez sąd orzekający oceny prawnej, stanowiącej przecież rozważanie, czy w ustalonym stanie faktycznym znajduje zastosowanie konkretna norma prawa materialnego. Jest to działanie w fazie subsumcji i może być oceniane (a tym samym także podważane) w odwołaniu się do norm prawa materialnego, a nie procesowego

Przechodząc do takiej właśnie oceny należy stwierdzić, że nie ma dostatecznych podstaw do podważenia dokonanej przez Sąd I instancji oceny prawnej w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Po pierwsze, niesłuszny jest zarzut naruszenia art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 5 lipca 2018 roku o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...). Skarżący zarzucił sądowi I instancji niewłaściwą wykładnię tego przepisu poprzez przyjęcie, że w ramach rozpoznawania zarzutów sąd jest uprawniony do ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego, dotyczącego istnienia zgłoszonej wierzytelności. W swoich wywodach skarżący wyraził w tym zakresie stanowisko o swoistej prekluzji materiału procesowego twierząc, że w toku postępowania przed Sądem powinien podlegać ocenie wyłącznie materiał dowodowy (dokumenty) dołączony do zgłoszenia wierzytelności i poprawność jego oceny przez wojewodę. W ocenie skarżącego przepisy ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...) nie dopuszczają możliwości przedkładania przez wierzyciela nowych dowodów na istnienie wierzytelności po terminie zgłaszania wierzytelności,

co oznacza również zakaz ich załączania na etapie postępowania sądowego. Zdaniem skarżącego wszystkie dowody na istnienie i wysokość wierzytelności powinny zostać przedstawione wraz ze zgłoszeniem wierzytelności, zaś w przypadku ich późniejszego zgłoszenia uznać należy je za spóźnione.

Odnosząc się do tego trzeba przyznać, że lakoniczność regulacji, łączącej w sobie dotkliwe dla wierzyciela skutki (sankcje) materialnoprawne (wygaśnięcie wierzytelności) oraz unormowanie *prima facie* charakterystyczne dla przyjmowanego przy regulowaniu prawa do procesowoprawnych środków zaskarżenia orzeczeń (określenie mianem „zarzutów” środka prawnego podważającego rzetelność informacji wydanej na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy), przyjęcie preferencyjnej wysokości opłaty sądowej od tego pisma (1/5 opłaty stosunkowej), czy wreszcie określenie jego wymogów formalnych i sposobu sankcjonowania zaniechania ich uzupełnienia (odrzucenia zarzutów), faktycznie stwarzać może sugestię, że wolą ustawodawcy było powierzenie wojewodzie swoistych funkcji judykacyjnych (orzekania o istnieniu wierzytelności objętej zgłoszeniem). Wnioski takie nie są jednak uzasadnione w świetle szerszej wykładni treści art. 6 i 7 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. Przepis dotyczący sposobu oceny zgłoszenia nie odsyła do regulacji prawnoprocesowych. Nie określa się zatem zasad proceduralnych, według których wojewoda miałby dokonywać oceny zgłoszenia i praw wierzyciela w tym postępowaniu. Wynik tej oceny nie przybiera formy orzeczenia, lecz oświadczenia („informacji”) o uznaniu (art. 7 ust. 1 ustawy). Żaden przepis nie wyposaża też wojewody w kompetencje jurysdykcyjne, ani też nie przewiduje prekluzji materiału dowodowego nieprzedstawionego wraz ze zgłoszeniem wierzytelności. Dodatkowo ważkie względy wynikające z wykładni systemowej nie mogą uzasadniać stanowiska dającego wojewodzie kompetencje do władczego przesądzenia o istnieniu wierzytelności. Zgodnie z wyrażającym zasadę legalizmu (praworządności) - jedną z nadrzędnych w obowiązującym porządku prawnym - art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Według zaś art. 10 ust. 2 Konstytucji władzę sądowniczą sprawują sądy i trybunały. Wojewoda jest organem władzy wykonawczej, zgodnie zatem z zasadą trójpodziału władz naruszałaby normę art. 7 Konstytucji w zw. z art. 10 Konstytucji taka interpretacja art. 7 ustawy z 5 lipca 2018, która prowadziłaby do przyjęcia, że wojewoda na tej podstawie posiada kompetencje jurysdykcyjne i może władczo przesądzać o nieistnieniu wierzytelności, a kompetencje sądu ograniczają się jedynie do kontroli tej decyzji, bez możliwości prowadzenia postępowania dowodowego. Nietrafność takiej interpretacji przepisów powołanej ustawy wynika też stąd, że w istocie wojewoda, jako władza wykonawcza, a jednocześnie *statio fisci*, orzekałaby we własnej sprawie (o odpowiedzialności Skarbu Państwa, którego w tej sprawie reprezentuje) naruszając mającą walor fundamentalnej i utrwalonej w tradycji prawnej zasadę *nemo iudex in causa sua*.

Należy więc przyjąć (uwzględniając kontekst tworzony przez uzasadnienie projektu ustawy z dnia 5 lipca 2018), że ustawodawca zmierzając do sprawnego wyjaśnienia sytuacji prawnej Skarbu Państwa, jako podmiotu przejmującego zobowiązania znoszonej Gminy O., nałożył na organ władzy wykonawczej szczególne zadania dotyczące weryfikowania istnienia wierzytelności. Zadania te realizowane mają być poprzez odniesienie się do zgłoszenia wierzytelności (a więc w istocie zgłoszenia żądania zaspokojenia długu) w ustawowo przewidzianej formie (informacji co do uznania). Odniesienie się powinno nastąpić w terminie przewidzianym w ustawie. Akt ten posiada zatem znaczenie klaryfikujące sytuację prawną Skarbu Państwa i wierzyciela. Jego dokonanie otwiera natomiast prawo dochodzenia nieuznanej wierzytelności (lub jej części) przed sądem powszechnym na podstawie powództwa o swoście ukształtowanym żądaniu (dotyczącym domagania się uznania wierzytelności przez Skarb Państwa).

Informację na podstawie art. 7 powołanej ustawy należy zatem traktować jak akt dłużnika mający skutki cywilnoprawne (charakterystyczne dla uznania długu – art. 123 § 1 pkt 2 k.c.) a zarazem powodujący obowiązek Skarbu Państwa wypłaty uznanej wierzytelności w terminie wynikającym z ustawy (art. 7 ust. 6 ustawy z 5 lipca 2018 r.). Oświadczenie (informacja), o której mowa w art. 7 ust. 1 powołanej ustawy nie może być wobec tego traktowane jako orzeczenie, jedynie zaskarżane szczególnym środkiem zaskarżenia, za jaki pozwany chce uznać zarzuty składane na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy.

Prowadzi to do wniosku, że informacja o uznaniu stanowi swoiste (poddane szczególnej regulacji ustawowej) oświadczenie dłużnika (następcy prawnego Gminy O.) odnoszące się do zgłaszanej wobec niego pretensji wierzyciela tej gminy.

Porządkujący charakter tego oświadczenia powiązany jest ze szczególnym skutkiem (sankcją wygaśnięcia prawa) jaki ustawa przypisuje bierności wierzyciela (zaniechaniu wykonania czynności zmierzających do zachowania prawa, polegających na zgłoszeniu wierzytelności, względnie wniesieniu do sądu w przewidzianym ustawą terminie „zarzutów” dotyczących wierzytelności, co do której z jakichkolwiek przyczyn wojewoda odmówił uznania). Pozostawia ustawodawca bez regulacji kwestię wierzytelności, co do których wojewoda nie wypowiedział się w ustawowym terminie.

W tym kontekście zarzuty o których mowa w art 7 ust. 2 traktować należy jako poddane szczególnym rygorom prawnym powództwo o nakazanie złożenia oświadczenia o uznaniu wierzytelności. Wnioski takie wynikają stąd, że wierzycielowi ograniczono termin do wniesienia tego środka, zaś skutkiem zaniechania skorzystania z prawa kwestionowania oświadczenia wojewody jest (jak wskazano) wygaśnięcie wierzytelności (a więc następstwo o charakterze materialnoprawnym). Samodzielne uregulowanie w powołanej ustawie sankcji na wypadek niedochowania terminu do wniesienia zarzutów, względnie nieuzupełnienia ich braków (at. 7 ust. 5), mającej charakter ściśle formalny, nie może zmieniać wskazanej oceny istoty środka prawnego ujmowanej w kontekście prawa do sądu (art. 45 Konstytucji). Orzekając o zasadności stanowiska wierzyciela sąd zatem, gdy zasadność tą potwierdzi, powinien nakazać Skarbowi Państwa złożenie oświadczenia o uznaniu oznaczonej (objętej zgłoszeniem) wierzytelności. Wyrok zastąpi oświadczenie woli zgodnie z normą art. 64 k.c.

Sądowa ocena co do istnienia wierzytelności powinna być dokonywana na podstawie materiału przedstawionego w postępowaniu sądowym. Wierzyciel (powód) nie jest też (jak sugeruje skarżący) ograniczony w prawie dowodzenia jedynie przez powołanie dokumentów zaprezentowanych przy zgłoszeniu wierzytelności wojewodzie. Sam fakt nałożenia w art. 6 ust. 3 ustawy na wierzyciela obowiązku „podania” dowodów stwierdzających istnienie wierzytelności nie uzasadnia twierdzenia o istnieniu takiego ograniczenia.

W tym kontekście odczytywać należy treść art. 6 ust. 3 pkt 3) powołanej ustawy jako przepisu, który służyć ma uzupełnieniu danych o wierzytelności i jej zindywidualizowaniu w sposób pozwalający dłużnikowi (Skarbowi Państwa) na wyrobienie sobie przekonania co do jej istnienia i wyrażenia woli o jej uznaniu. Utwierdza w tym przekonaniu też choćby względ na treść art. 6 ust. 3 pkt 5) w którym mowa o powinności podania stanu postępowań sądowych dotyczących wierzytelności objętych zgłoszeniem.

Zatem wdając się w spór wywołany wniesieniem zarzutów pozwany powinien odnosić się do materiału procesowego przedstawionego sądowi (dowodów złożonych zgodnie z przepisami prawa procesowego). Ten materiał procesowy bowiem (a nie jedynie dowody złożone przy zgłoszeniu wierzytelności) służy ustaleniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądowego.

W tym kontekście Sąd Okręgowy trafnie i adekwatnie do przedstawionego w sprawie materiału procesowego poczynił ustalenia faktyczne co do istnienia wierzytelności objętej sporem i ocenił w świetle art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 5 lipca 2018 prawo powoda do żądania uznania przez pozwanego objętych sporem wierzytelności. Na marginesie warto zauważyć, że w analizowanym przypadku w postępowaniu sądowym nie zostały zgłoszone żadne nowe dowody, nieznanne wcześniej pozwanemu.

Sąd Apelacyjny podzielił również argumentację Sądu Okręgowego w części w jakiej Sąd ten przyjął, że złożone w dniu 8 kwietnia 2019 r. przez powoda zgłoszenie wierzytelności spełniało wszystkie wymogi wskazane w przepisie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...), w tym zawierało dowody i informacje wystarczające do stwierdzenia wierzytelności wobec zniesionej Gminy O.. Sąd Apelacyjny przyjął za własne ustalenia Sądu Okręgowego w tym przedmiocie i w całości podzielił ocenę prawną przedstawioną przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z tego też względu Sąd odwoławczy nie

dostrzega potrzeby ponownego szczegółowego przytaczania zawartych w niej argumentów – art. 487 § 2¹ pkt 2 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776 oraz z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 233/09, lex nr 585720 i z dnia 24 września 2009 r., II PK 58/09).

Mając na uwadze zarzuty pozwanego podniesione w apelacji jedynie dla porządku wskazać należy, że w zgłoszeniu wierzytelności powód wyraźnie określił podstawę wierzytelności wskazując faktury VAT nr (...) z dnia 15.12.2005 r. i nr (...) z dnia 17.03.2008 r. Odwołano się również do umowy na podstawie której kwoty wskazane w fakturach naliczono, tj. umowy cywilnoprawnej nr (...) z dnia 25 października 2002 r. Wskazano nadto, że wierzytelność została wykupiona w całości przez (...) SA na podstawie umowy nr (...) z dnia 10.04.2008r. i następnie objęta porozumieniem w sprawie spłaty wierzytelności z dnia 10.04.2008r., zawartym pomiędzy (...) S.A., a Gminą O., zmienionym Aneksem nr (...) z dnia 27.01.2016 r.

Precyzyjnie określono również wysokość dochodzonej wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi. W zgłoszeniu wskazano, że kwota zgłaszanej wierzytelności na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi łącznie 448.528,61 zł. Powód wskazał, że na tą sumę składają się trzy składowe: należność główna w kwocie 373.960,00 zł, odsetki umowne naliczane z tytułu kapitału nieprzeterminowanego za okres od 20.10.2016 r. do 17.04.2017 r. w kwocie 4.387,08 zł i odsetki umowne naliczane z tytułu kapitału przeterminowanego za okres od 15.12.2016 r. do 31.12.2018 r. w kwocie 70.181,53 zł. Wysokość należności dochodzonej z tytułu odsetek w zgłoszeniu podano odrębnie dla każdego miesiąca, z powołaniem na kwotę bazową (wysokość należności głównej) i wartość przyjętego oprocentowania (3,66% za okres 20.10.2016 r. do 15.12.2016 i 10% od 15.12.2016 r. do 31.12.2018 r.).

Zwrócić należy przy tym uwagę, że wprawdzie wierzyciel w piśmie zatytułowanym „zgłoszenie wierzytelności” z dnia 4 kwietnia 2019 r. nie wskazał w jaki sposób obliczono kwotę wierzytelności oraz nie wskazał podstawy zastosowanych stawek oprocentowania (3,66 % i 10%) w zakresie należności ubocznych, jednakże - jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy - w analizowanym przypadku z oznaczenia terminu wymagalności należności i momentu, od którego powód zaczął naliczać odsetki od przeterminowanego kapitału, wynikało w sposób jednoznaczny, że na dochodzoną wierzytelność składają się dwie ostatnie raty wskazane w porozumieniu zawartym z dłużnikiem, których terminy płatności oznaczone były na 15.12.2016 i 15.04.2017 r. Podobnie jeśli chodzi o zastosowane stawki oprocentowania (3,66 % i 10%) - zgłoszenie wierzytelności należało czytać w kontekście treści porozumienia Wierzyciela i Dłużnika zawartego dnia 10 kwietnia 2008 r. Zgodnie z jego treścią oprocentowanie dla wierzytelności nieprzeterminowanych wynosiło 3,66% w skali roku (dokładnie stawka WIBOR dla 1M + stała marża Banku w wysokości 2%), a dla wierzytelności przeterminowanej (niespłaconej w terminie raty) - 19,55% w skali roku, na dzień zawarcia Porozumienia. Postanowienia Porozumienia w zakresie sposobu i wysokości naliczania odsetek są precyzyjne i nie budzą żadnych wątpliwości. Nadto do zgłoszenia dołączone zostały dokumenty, z których wynika wysokość WIBOR dla depozytów 1M w okresie od 20 października 2016 r. do 17 kwietnia 2017 r., jak również wysokość odsetek od należności przeterminowanych.

Sąd Apelacyjny za chybione uznał również zarzuty pozwanego w części, w jakiej wskazywał on, że wierzytelności zgłoszone w niniejszej sprawie przez (...) SA nie dotyczą zobowiązań Gminy O.. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie jednoznacznie potwierdza, że dłużnikiem powoda jest Gmina O.. Co prawda na porozumieniu w sprawie spłaty wierzytelności z dnia 10 kwietnia 2008 r., zmienionego Aneksem nr (...) z dnia 27 stycznia 2016 r., została przybita pieczęć nagłówkowa urzędu gminy O., co mogłoby sugerować, że stroną porozumienia jest właśnie ten urząd (choć przecież nie jest to podmiot prawa, lecz jednostka organizacyjna, mającej znaczenie przedmiotowe w stosunku do podmiotu prawa, jaki jest gmina), jednakże istotnym jest to, że w treści porozumienia jako stroną tego porozumienia wskazano wprost Gminę O.. Porozumienie zostało podpisane przez wójta oraz sekretarza gminy.

Sąd Apelacyjny dodatkowo zwrócił uwagę, że wierzytelność pierwotnie powstała w związku z realizacją przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. zlecenia wykonania inwestycji „Kompleksowa kanalizacja i zwodociągowanie Gminy O.”. Zlecenie to wynikało z umowy cywilnoprawnej nr (...) z dnia 25 października 2002 r. zawartej przez to przedsiębiorstwo z Gminą O..

Również pozostałe jednostronne oświadczenia woli, jak deklaracja wekslowa, weksel oraz wyciąg z ksiąg banku zawierają wskazanie jako dłużnika Gminy O..

Należy wobec tego zgodzić się w całości ze stanowiskiem Sądu I instancji, który skonstatował, że dłużnikiem powoda była Gmina O., a w związku z tym był on uprawniony do zgłoszenia wierzytelności w trybie art. 6 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy O. w województwie (...).

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostawały zarzuty pozwanego wskazujące na braki formalne pisma (...) SA z dnia 27 listopada 2019r. (data doręczenia pozwanemu :3 grudnia 2019r.), stanowiącego odpowiedź na wezwanie do uzupełnienia braków formalnych zgłoszenia. W analizowanym przypadku kluczowym dla rozstrzygnięcia było to, że już samo zgłoszenie wierzytelności dokonane dnia 4 kwietnia 2019 r. było kompletne i spełniające wymogi stawiane przez ustawę.

Nieskuteczny okazał się również podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia zgłoszonej wierzytelności. Przepis art. 118 k.c. stanowi, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata, jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Zgodnie zaś z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw [Dz.U.2018.1104] jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Przepis art. 118 k.c. przed wskazaną nowelizacją stanowił, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Zgłoszona wierzytelność składa się z należności głównej (kapitał) w postaci dwóch rat wymagalnych w dniach 15 grudnia 2016 r. oraz 15 kwietnia 2017 r., a także odsetek, których terminy płatności określono w wyciągu z ksiąg banku nr (...). Termin przedawnienia kwot najdawniej wymagalnych rozpoczął się w dniu 20 października 2016 r. (odsetki od wierzytelności niewymagalnej) oraz w dniu 16 grudnia 2016 r. (rata kapitału). W analizowanym przypadku termin przedawnienia wynosi trzy lata, a zatem koniec terminu przedawnienia kwot najdawniej wymagalnych przypadał na dzień 31 grudnia 2019 r. Zgłoszenie wierzytelności nastąpiło pismem datowanym na dzień 4 kwietnia 2019 r. a doręczonym dnia 8 kwietnia 2019 r., a zatem przed upływem terminu przedawnienia wierzytelności objętych tym zgłoszeniem.

Z podanych wyżej przyczyn, uznając apelację za niezasadną, Sąd Apelacyjny orzekł o jej oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

W punkcie II. wyroku rozstrzygnięto o kosztach postępowania apelacyjnego stosując wynikającą z art. 98 k.p.c. regułę odpowiedzialności za wynik procesu. Wobec oddalenia apelacji pozwanego w całości, winien on, jako przegrywający spór zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty postępowania przed sądem drugiej instancji. Z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia wysokość wynagrodzenia ustalono na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265) (10800 zł x 75% = 8100 zł). Dodatkowo na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu przyznano odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia do dnia zapłaty.

Leon Miroszewski